

21'inci Yüzyılda Öğrenme

Projeleri Değerlendirme öğrenci merkezli sınıfı benimseyen, 21'inci yüzyıl becerilerinin öğretimini geliştirmek isteyen kişiler için tasarlanmış bir kaynaktır. Bu becerilerin çeşitli bağlamlarda nasıl görüldüğü, öğretmen ve öğrencilerin farklı değerlendirme sistemlerini kendilerinin ve akranlarının düşünmelerini değerlendirmede kullanırken, nasıl uyarlayabilecekleri konularında açıklamalar sunar.

21'inci yüzyılda yetişkinliğe adım atan öğrenciler, atalarının hayal bile edemediği görev ve zorluklarla karşılaşır. Sonu olmayan miktarda sayısal (digital) alet ve aşırı miktarda bilgiyle karşı karşıya kaldıkları için, günümüz toplumundaki bireyler büyükbabalarının başarısı için çok da önemli olmayan birçok beceri ve stratejide yetkin olmalıdırlar. Bu 21'inci yüzyıl becerileri şunları içerir:

- **Sorumluluk ve Uyum Yeteneği:** Kişisel alanda, iş yerinde ve içinde bulunduğu toplum bağlamında kişisel sorumluluk ve esneklik göstermek, kendisi ve diğerleri için yüksek standartlar ve amaçlar belirleyip bunları gerçekleştirmek, belirsizliğe katlanmak
- **İletişim Becerileri:** Farklı biçim ve bağlamlarda etkili sözlü, yazılı ve çokortamlı iletişimini anlamak, yönetmek ve oluşturmak
- **Yaratıcılık ve Zihinsel Merak:** Yeni fikirler geliştirmek, uygulamak ve başkalarına iletmek, yeni ve farklı bakış açılarına açık ve duyarlı olmak.
- **Eleştirel ve Sistemli Düşünme:** Karmaşık seçimler yapmada ve bunları anlamada mantıklı düşünme, sistemler arası bağlantıları anlama.
- **Bilgi ve Kitle İletişim Araçlarını Anlama Becerileri:** Farklı biçim ve ortamı kullanarak, bilgiye ulaşmak, bunu analiz etmek, düzenlemek, bütünleştirmek, değerlendirmek ve bilgi yaratmak.
- **Bireylerarası Beceriler ve İşbirliği Becerileri:** Ekip çalışması ve liderlik sergilemek, çeşitli rol ve sorumluluklara uyum sağlamak, başkalarıyla verimli bir şekilde çalışmak, empati göstermek, farklı bakış açılarına saygı göstermek.
- **Problemi tanımlama, formüle etme ve çözme:** Problemi ifade etme, analiz etme ve çözme yeteneği
- **Öz-yönlendirme:** Kendi bilgi ve öğrenme ihtiyaçlarını izlemek, uygun kaynakları bulmak, öğrenmeyi bir alandan diğerine aktarmak.
- **Toplumsal Sorumluluk:** Toplumun ilgilerini göz önünde bulundurarak sorumlu bir şekilde hareket etmek, kişisel alanda, iş yerinde ve içinde bulunduğu toplum bağlamında etik davranışlar sergilemek.

Maalesef, okullar öğrencilere bu becerileri geliştirmeleri konusunda olmaları gerektiği kadar yardımcı olmuyorlar. Günümüz öğretmenlerinin çoğu, düşünme ve diğer 21'inci yüzyıl becerilerini öğretmede gerekli olan belirgin stratejiler konusunda çok az hazırlığa sahip. Bu becerileri kullanma konusunda kendileri oldukça usta olabilmelerine rağmen, genellikle kendilerinin ve başkalarının düşünme süreçlerine yönelik farkındalıktan yoksunlar. *Projeleri Değerlendirme*, öğrencilerin birer düşünür ve öğrenmeyi bilen kişi olarak yetişmelerine yardımcı olmak isteyen öğretmenlere, öğretim ve değerlendirme süreçlerini tasarımıamları konusunda destek sağlar.

Projelerde Düşünmeyi Değerlendirme

Öğrenci merkezli tüm projeler, 21'inci yüzyıl becerilerini değerlendirme konusunu da içermeye potansiyeline sahiptir. Ancak genellikle bir projede üzerinde durulacak belli beceriler seçmek zor olabilir. Dahası, belli bir becerinin belli bir bağlamda nasıl görüldüğünü açıklamak zordur. *Projeleri Değerlendirme*, bu sürece yardımcı olmak için tasarlanmıştır. 21'inci yüzyıl becerilerine odaklanan değerlendirme tabloları, notlandırma rehberleri ve denetim listeleri temin eder ve bu becerilerin proje bağlamında nasıl görüldüğünü açıklar.

Örneğin, *Etkili Projeleri Tasarım* bölümünden alınmış örnek bir ünite planı olan *Büyük Fasulye Yarışı* projesi için kullanılan değerlendirme tablosu, bilimsel bir araştırmanın daha açık, izlenmesi ve belgelenmesi daha kolay biçime dönüştürür. Bunu şu alt başlıklara ayırarak yapar:

- Eldeki kanıtlara dayanarak birçok sonuç çıkarır
- Bitkilerin yetişmesi için en uygun koşulların belirlenmesi amacıyla bulguları diğerleri ile karşılaştırırken ek değişkenleride dikkate alır
- Bitkiler konusunda önceden sahip olunan bilgileri, deney sonuçlarıyla karşılaştırır ve yeni öğrenmeyi detaylı bir biçimde açıklar.

Düşünme becerilerinin bunun gibi dar, özel tanımlamaları da öğretmenlere, öğrencilerin daha fazla desteğe ihtiyaç duydukları belli düşünme türleri konusunda yararlı bilgiler sağlar.

Projeleri Değerlendirme uygulamasındaki değerlendirme örnekleri kütüphanesi, çeşitli projeler için, öğrenci yayınlarından sözlü sunulara kadar farklı değerlendirme örnekleri içerir. Bu değerlendirme örneklerinin tümü, öğretmenlerin ihtiyaçlarına göre kolaylıkla uyarlanabilir.

Düşünme Becerileri ve Süreçlerini Değerlendirme

Öğrencinin öğrenmesini planlarken ve ölçerken, öğretmenler hedeflerini tanımlamak için genellikle 'eleştirel düşünme' ya da 'problem çözme' gibi genel terimler kullanırlar. Birçok alt beceri içerdikleri için de bu terimleri değerlendirmek zordur. Kapsamlı tanımlamalar, öğrencilerin düşünme becerileri konusunda doğru veriler toplamak için gerekli bilgiyi sağlamamaktadır.

Projeleri Değerlendirme, düşünme kavramı içinde var olan farklı alt beceriler konusunda yararlı bilgiler verir. Örneğin, öğrencileri 'yaratıcılık' gibi genel bir terim ile değerlendirmek yerine, ilkokul yıllarında yaratıcılıktaki akıcılık için hazırlanmış bir kontrol listesi, farklı birçok durumda tanınması kolay olan şu becerileri sıralar:

- Farklı birçok fikir düşünür
- Olaylara farklı açılardan bakar
- Bir problem için olası birçok çözüm üretir
- Bir amaca ulaşmak için birçok yol düşünür

Düşünen Bir Sınıf Ortamı

Öğrenciler, 21'inci yüzyıl becerilerini tek bir derste ya da tek bir ünite de edinemez ya da geliştirmezler. Öğrencilerin tüm öğrenme deneyimleri boyunca bu beceriler üzerinde durulmalıdır. Düşünen bir sınıf ortamı yaratmak için, öğrenci ve öğretmenler; hepsinin tutarlı bir şekilde kullandığı bir işbirliği, öz-yönelim ve düşünme dili geliştirmelidirler. *Projeleri Değerlendirme*'deki değerlendirme örnekleri ve geçmiş bilgiler, öğretmenlerin proje çalışmasını tartışırken kullanmaları gereken terminolojiyi verir. Öğrenciler düşünme diliyle aşına hale geldikçe, kendi öğrenme süreçleri konusunda daha fazla metabilşsel farkındalık kazanırlar ve daha olgun, stratejik düşünürler olmalarına yardımcı olan, düşüncelerini daha fazla kontrol etme becerisini geliştirirler.